

Kutya-labdacsok,

Anglia leghíresebb állatorvosainak évek hosszú során tett tapasztalatai alapján, **Kwizda Ferencz János** által készítve, **Kornenburgban**; kutya-betegség, vidatánc, nehézség, csúsz s a rendos kutya-betegségek ellen.

Biztos óvszer a vesztesség ellen.

Egy skatulya ára 80 kr.

Valódi minőségben kapható **Pesten: TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész urnál, király-utca 7-dik szám. 753 (1-9)

Eladó ház.

Egy Tápió-Sz.-Mártonban, u. p. Tápó-Bieske, fekvő új ház, mely egy boltból, 2 szobából, konyhából, egy kamra és pinczéből s kertből áll és kereskedő részére nyílt helyen fekszik, szabad kézből eladó. 738 (3-3)

Simonyi Imre, (háztulajdonos.)

KÁNYA JÓZSEF

Pest, József-ter 10-ik szám alatt,
ajánlja újonnan berendezett
női divat- és vászonárúk kereskedését.

Különösen a vászonárúkra hívom fel a hölgy-világ figyelmét; mert azok gazdag változatosságban és oly kitűnő valóságban vannak kereskedésben készletben, hogy a legjobb minőségűektől kezdve a közhasználatra való vásznakig, a lehető legutányosabban szabott árakon szolgálhatok. 754 (1-8)

Patkányok s egerek leggyorsabb kiirtása

legbiztosabban eszközölhető, az ő Felsége I. Ferencz József császár által, egy kizárólagos szabadalommal kitüntetett patkány-méreggel gyertya alakban.
Egy darab ára 50 kr. a. é.

Valódiilag kapható **Pesten: TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész urnál, király-utca 7-ik sz. — Besztercebányán: Gölner H. — Brassóban: Gyertyánffy és fia. — Csáktornyan: Káráz A. — Eperjesen: Zsembery J. — Eszéken: Deszátly István. — Győrött: Lehner F. — Jassenovában: Delovits J. — Kassán: Novelly A. — Keszthelyen: Wünsch F. — Kolozsvárt: Wolf J. Kőszeg: Csacsinovich I. — Ungoson: Kronetter J. — N.-Beeskereken: Nedelkovits, és Joannovics A. — Orosházán: Gabovits Demeter. — Pápan: Bernmüller. — Pozsonyban: Scherz Fülöp. — Rimaszombatban: Maletor S. és Hamaliár C. gysz. — Soborszinban: Franke A. — Sopronban: Pachhofer L. — Segesvárt: Teutsch J. B. — Tiszaujlakon: Roth Ign. — Ujvidéken: Schreiber F. — Varasdon: Dr. Halter A. — Verőczen: Bész J. K. urnálnál. 752 (1-8)

Titkos betegségeket

még makacs és üdült bajokat is egy kóróban, mint magán gyakorlat folytán több ezer beteg legjobbnak bizonyult mód szerint, sokszor a nélkül, hogy a beteg hivatalában vagy életmódjában gáttaltnak, gyökeresen, biztosan és gyorsan gyógyít

Med. dr. Helfer Vilmos

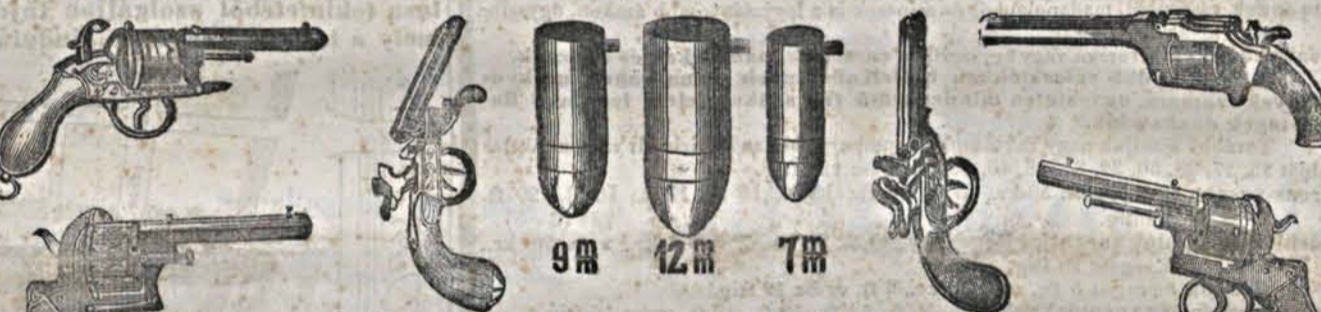
Pest, király-utca 27. szám Medetz-házban, 1-ső emelet, délelőtt 7-9-ig, délután 1-4 óráig.

Díjazott levelekre azonnal válaszoltatik, s kívánatra a gyógyszerék is megküldetnek. 876 (8-12)

Dr. GROSSMANN, szem- és fülorvos

PESTEN,
József-ter 11-ik sz. alatt, Grosz-féle házában.

Rendel. hétköznapokon délelőtti 11-1 és délután 3-4 óráig. — Szegények számára ingyen minden vasárnap délelőtti órákban. 722 (8-12)

Kiszela Károly fegyvergyáros,

Pesten, országút, a Zrínyi-kövérház átellenében,
ajánlja gazdagon berendezett raktárát revolverek és hátultöltő pisztolyokból, a legújabb és legjobb rendszer után, a legjobb minőségben.

Ókól vagy zseb-revolver, 6 lövetű, 7m/m, kicsiny, egyszerű mozgással, vésés nélkül . . . 9-9.50 kr.	Ugyanaz kettős mozgással, vésve 18-19 ft. markolattal . . . 22-30
Ugyanaz vésve . . . 10-10.50 "	Ugyanaz kettős mozgással, elefántesont . . . 25-38 "
Ugyanaz elefántesont markolattal, vésve . . . 14-18 ft.	Ugyanaz 12m/m, egészen nagy kettős mozgással, 6 lövetű, vésés nélkül . . . 18-20
Ókól-revolver, 9m/m, nagyobb, egyszerűbb mozgással, vésés nélkül . . . 11-12 "	Ugyanaz kettős mozgással, vésve 22-24 "
Ugyanaz kettős mozgással, vésés nélkül . . . 14-14.50 kr.	Ugyanaz kettős mozgással, elefántesont . . . 24-36 "
Ókól-revolver 12m/m, nagy, egyszerű mozgással, vésés nélkül . . . 14-18 ft.	Ugyanaz kettős mozgással, elefántesont . . . 28-45 "
Lefauchaux-revolver esővel, 6 lövetű, 7m/m, kicsiny, egyszerű mozgással, vésés nélkül . . . 12-12.50 kr.	10 és 12 lövetű revolverek, díofa-markolattal . . . 28-36 "
Ugyanaz egyszerű mozgással, vésve . . . 12.50-13 ft.	Ugyanaz elefántesont-markolattal . . . 45-50 "
Ugyanaz kettős mozgással vésés nélkül . . . 14-14.50 kr.	Lancaster-revolver, 6 lövetű, 12m/m, esővel, nagy . . . 28 "
Ugyanaz kett. mozgással, vésve 16-16.50 "	Egy pár egycsővű hátultöltő pisztoly . . . 9-10 "
Ugyanaz kett. mozgással, vésve 16-16.50 "	Egy pár kétesövű hátultöltő pisztoly . . . 15-18 "
Ugyanaz kett. mozgással, vésve 16-16.50 "	Egy pár egycsővű Lefauchaux pisztoly . . . 10 "
Ugyanaz 9m/m, közepnagyságú, kettős mozgással, 6 lövetű, vésés nélkül . . . 16-17 "	Egy pár kétesövű Lefauchaux pisztoly . . . 18-20 "

Töltés-tartók, tokok, csomagolás, a legutányosabban számítottatnak. Vidéki megrendelések gyorsan s a legnagyobb gondal teljesítetnek. Nem tetszés esetében 14 nap alatt minden fegyver kicseréltetik. 733 (8-12)

Valamennyi fegyver lökésségeért jótállás vállalattik.

Kohn Philippe
Dorothy-utca 2. sz.
Híresrekesen ismert óra-gyáros
ajánlja legkittűbb, jó és olcsó órákai gazdagon ellátott raktárát 3 óra irásbeli jótállással.

Eztől henger órák 4 rubinra . . . 10-11	forintig
» arany foglalv. rugóra . . . 12-11	»
» kettős fődél . . . 15-16	»
» kristályüveggel . . . 15, 16-17	»
» horgonyórák 15 rubinra . . . 15, 16-17	»
» 15 » kettős fődéllel . . . 20-22	»
» angol horgonyórák kristályüveggel . . . 19, 20-22-24	»
» ugyanazok kettős fődéllel . . . 24-40	»
» val. remontoir kengyelvel felh. . . 28-56	»
» ugyanaz kettős fődéllel . . . 35, 38, 40-52	»
» Arany órák 3. sz. horg. 15 rub. 36, 40, 45-80	»
» ugyanaz kettős fődéllel . . . 55, 58, 60-53	»
» valódi remontoir kengyelvel felhuz. . . 70, 80, 90-100	»
» valódi remontoir kettős fődéllel . . . 100, 110, 120, 130-206	»
» Arany horgonyórák (3. sz.) . . . 35, 28-32	»
» henger 4-8 rubinra . . . 38, 42-42	»
» horgonyórák 15 rub. kettős fődéllel . . . 50, 55-60	»
» val. remontoir kett. fődéllel 70, 80-100	»
» h. órák zom. gyém. . . 60, 70, 80-100	»
» Inga-órák hetenkint felh. ft. 16, 20, 22-24	»
» órai és fődéri ütással . . . 30-32	»
» óra és negyedóránkénti ütással . . . 48	»
» 50-55	»
» 30-32	»
Havi regulátorok . . . 6	»
Ébresztő óra . . . 6	»
» Ezüst lánczók 4 ft 50 kr., 5, 6 ft. 50 kr., 7 ftig; legfinomabb francia alakuk 8 ft., 8 ft. 50 kr., 9, 10 ftig; hosszú nyaklánczók 7 ft., 8 ft. 50 kr., 9, 10, 15 ftig.	»
Vidéki megrendelések a pénzüsszeg előleges beküldése vagy utánvét mellett, gyorsan és pontosan teljesítetnek.	»
Egy inga-óra pakolódást 1 ft. 50 kr.	»
Órák cserében is elfogadattanak.	»
Nem tetsző árú kicseréltetik.	»
Javítások legpontosabban és jutányos árértékkel teljesítetnek. t	»

Pest, márczius 13-án 1870.

Előfizetési feltételek: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. — Félévre 5 ft. Csupan Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft. — Csupan Politikai Ujdonságok: Egész évre 5 ft. — Fél évre 2 ft. 50 kr. Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokk illetőleg: Egy négysszer használtott petit sor, vagy annak helye, egyszeri ígatásnál 10 krajczárba; háromszor-vagy többszöri ígatásnál csak 7 krajczárba számítatik. — Kiadó-hivatalunk számára hirdetésményeket elfogad Bécsben: Oppelik Alojós, Wollzeile Nr. 22. és Haasenstein és Vogler, Wollzeile No. 9. — Bélyeg-díj, külön minden ígatás után 30 ujkraczár.

Ghyezy Béla.

A mint honvédelmi intézményünk, lassan bár, de öröndetesen fejlődik, mind több érdekléssel fordul felé az ország közvéleménye is. Ha isten a fejlődésre jó időt enged, néhány év múlva erős, egészséges növésű fává nőheti ki magát a hagyományos magyar vitézség és hazafiság talajában ez intézmény, melynek nevéhez az 1848-ki szabadságharc emlékei vannak kötvé.

S bár évenkénti országos költségvetésünkben a honvédelmi miniszteriumé aránylag csekély helyet foglal el, kivált a közös hadügyivel szemben, jól esik hinnünk azért, hogy övé a jövőnd s e hitben örömmel szavazzuk meg mindig, mit e miniszterium a honvédség kifejtésére követel; e hitben, kiváló érdekléssel viseltetünk e miniszteriumnak minden intézkedése, valamint egész belső szervezése iránt is.

A honvédelmi miniszterium egyik kitűnő tisztviselőjének, a tisztán katonai vagy hadügyi szakosztály vezetőjének, a katonai képzettsége, mint hazafias érzülete által egyaránt közölsimertést kivított Ghyezy Béla honvéd ezredesnek arczképét mutatjuk be ezennel olvasóinknak.

Ghyezy Béla, Ghyezy Kálmán idősb fivérének, a szintén balközéppárti képviselő Ghyezy Ignácznak legidősb fia; s így, mint régi derék magyar család ivadéka, már eredete és családi összeköttetése miatt is jó hatást tett, a honvédelmi miniszteriumhoz ily fontos állásba kinevezetése, oly országban, hol — mint alkotmányos nemzethez illik — a katonában is hazafit keresünk, s óhajtunk látni.

Midőn férfias arczképét olvasóink előtt bemutatjuk, életrajza száraz adatait is közöljük a „Honvéd” után.

Ghyezy Béla 1827-ben Pesten született, gyermekkori éveit Tatában töltötte el, a hol atyja lakott, s a gymnasiumi hat osztályt is ugyanott végezte be.

1841-ben a bécsi mérnöki akadémiába lépett; — 1846-ban a tanfolyamban első tisztá lön kinevezve; — 1847-ben pedig a mérnök-karba osztatott be, hol egész 1868 végeig szolgált.

Első katonaiállomási helye Komárom volt, honnan 1848. april hó végén Olaszországba az ottani sereg hadmérnöki osztályába rendeltetett.

Eleinte Veronában erődítési munkálatokkal foglalkozott, később Peschiera bevételénél, végre pedig ez utóbbi helynek erődítési munkálatainál alkalmaztatott.

Onnan 1860-ban Aradra, azután Grätzba majd Polába helyeztetett át, mint mérnökari igazgató.

Polában nagyobb terjedelmű erődítési építkezések vezetésével lön megbizva. Végre 1863 tudományos bizottságába jutott, melynek 1866-ig több irányban tevékeny tagja volt, miként ezt az ottan kiadott folyóiratban megjelent munkálatai is tanúsítják.

1866-ban egyike volt azon csekély számú mérnökari tiszteknek, kik az északi hadsereg főhadiszállásába rendeltettek, a hol képzettsége s buzgó tevékenysége több irányban igénybe vétetvén, nagy fontosságú megbizásokban részesült, s a főhadiszállást meneteiben követte, annak minden viszonytárságaiban osztozott.

Jelen volt a salnei ágyuzásnál, valamint a tobtschani ütközetben; — Königrätznél pedig jul. 8-án reggel a százsz koronaherceg vezénylete alatt a bal szárnyon álló százsz és a cs. kir. 8-ik számú hadtesthez rendeltetett négy utász-századdal, hogy az állást erődítési munkálatok által tarthatóbbá idomítsa át. Bár a császári sereg

rendeltetésére állott idő rövidsége és a végzet nem engedé, hogy ezen fáradozást siker koronázza, mindamelltt Ghyezy buzgó közreműködését elismerésre méltatták azáltal, hogy a százsz király sz. Albrecht rendnek közép keresztjével, s Felsége pedig ezen,

rendeltetésére állott idő rövidsége és a végzet nem engedé, hogy ezen fáradozást siker koronázza, mindamelltt Ghyezy buzgó közreműködését elismerésre méltatták azáltal, hogy a százsz király sz. Albrecht rendnek közép keresztjével, s Felsége pedig ezen,

GHYCZY BÉLA.

valamint más, e súlyos hadjárat tartama alatt tett hű és lényeges szolgálatait az ausztriai érdem-keresztel díszít fel s jutalmazza meg.

Az 1866-diki hadjárat vége felé a Vág-völgyből a József főherceg vezénylete alatt álló 4-dik számú hadtesthez rendeltetett Myawára erődítési munkálatok elrendezésére, később pedig, miután július hó végén Bécsbe visszatért, Trientbe, hogy az ott megbetegedett mérnökkari parancsnokot helyettesítse, illetőleg, hogy az akkor ott vezénylő Kuhn tábornok (jelenleg közös hadügyminiszter) rendelkezésére megkezdett erődítési munkálatokat bevégeztesse.

Trientből Linzbe, — onnan 1867 elején Bécsbe helyeztetett át, hol különféle irányban volt alkalmazva, mignem 1868 elején a közös hadügyminiszterium mérnökkari (8-ik) osztályába rendeltetett.

Első politikai fellépése: a hirhedt Grivicsics-féle jelenet alkalmával történt az első bécsi delegációban. Akkori tapintatos magatartása minden irányban megelégedést szülve, a delegáció második ülészakában Pesten, a mérnökkari osztály előadói tisztevel bízott meg, s ezen föladatának is nagy tevékenységgel s tapintattal felelt meg.

Mihelyt a honvédség szervezése megkezdett s József főherceg a magyar honvédsereg főparancsnokául kinevezetett, ő volt az első tisztség, ki a rendes hadseregből a honvédséghez helyeztetett át. S mindjárt ezután, a m. kir. honvédelmi miniszteriumhoz a katonai szakosztály osztályfőnökévé neveztetett ki.

Ezek, rövid vázlatba foglalva, életrajzi adatai a még csak negyvenhárom éves férfúnak, ki előtt valószínűleg szép pályája áll. Föladata kétségkívül nehéz; de ügyeszetet, szakértelem s hazafiság eszközei annak megoldására, és Ghyeyz Béla ezek mindenikével bőv mértékben van fölrüházva.

A királyi meséje. *)

I.

Egyszer egy királyfi
Mit gondolt magában,
Egy bohó királyfi
Mit gondolt magában?

Lehányta magáról
Királyi ruháját,
Egy bohó királyfi
Királyi ruháját.

Rávette helyette
A kocsis gunyáját,
A bohó királyfi
A kocsis gunyáját.

Elment kéretni
Szegény ember lányát,
Szegény kocsis legény,
Szegény ember lányát.

Isten jó napot
Szegény ember lányára,
Be szabad-e gyünnöm
Szegény ember lányára.

Hanem azért jöttem,
Jössz-e hozzám, vagy nem?
Gazdag bíró lányára,
Jössz-e hozzám, vagy nem?

Elmegyek én kendhez
Fényes király urfi,
Illik kend én hozzám,
Gazdag király urfi.

Nem kellesz én nékem
Gazdag bíró lányára...
Kell nékem, kell nékem,
Szegény ember lányára!

De nem azért jöttem,
Hogy én itt leüljek;
Nem érek én arra,
Hogy én itt leüljek.

Hanem azért jöttem,
Jössz-e hozzám, vagy nem?
Szegény ember lányára,
Jössz-e hozzám, vagy nem?

Elmegyek én kendhez
Szegény kocsis legény,
Illik kend én hozzám
Szegény kocsis legény.

II.

Akkor a királyfi
Mit gondolt magában —
Trallala, trallala,
Mit gondolt magában.

Elment kéretni
Gazdag bíró lányát,
Trallala, trallala,
Gazdag bíró lányát.

Isten jó napot
Gazdag bíró lányára,
Trallala stb.

Fogadj isten kendnek
Szegény kocsis legény,
Trallala stb.

Üljön le minálunk
Nálunk a — lóczára,
Trallala stb.

De nem azért jöttem,
Hogy én itt leüljek;
Trallala stb.

Hanem azért jöttem,
Jössz-e hozzám, vagy nem?
Trallala stb.

Gazdag leányt vagyok
Gazdag legényt várok,
Trallala, trallala —
Gazdag legényt várok.

III.

Akkor a királyfi
Mit gondolt magában,
A bohó királyfi
Mit gondolt magában.

Lehányta magáról
A kocsis gunyát;
Rávette helyette
A királyi pompát.

Elment kéretni
Gazdag bíró lányát,
Királyi pompában
Gazdag bíró lányát.

Isten jó napot
Gazdag bíró lányára,
Be szabad-e gyünnöm
Gazdag bíró lányára.

Hozta isten hozta
Fényes király urfi,
Trallala, trallala,
Fényes király urfi.

Üljön le hát nálunk
Selyem kanapéra,
Trallala, trallala,
Selyem kanapéra.

De nem azért jöttem,
Hogy én itt leüljek;
Trallala, trallala,
Hogy én itt leüljek.

Hanem azért jöttem,
Jössz-e hozzám, vagy nem?
Gazdag bíró lányára,
Jössz-e hozzám, vagy nem?

Elmegyek én kendhez
Fényes király urfi,
Illik kend én hozzám,
Gazdag király urfi.

Nem kellesz én nékem
Gazdag bíró lányára...
Kell nékem, kell nékem,
Szegény ember lányára!

Közi: Varga János.

Eredeti közlemények Kaliforniából. *)

I. Kaliforniai munka-börze (Labor-Exchange) San-Franciskóban.

Ezen, előttiünk magyarok előtt újszerű jótékony intézet egyedüli célja: a munkás, és szükségét szenvedő új bevándoroltaknak díjtalanul, — tisztán segélyezési célból — munkát és alkalmazást szerezni, hogy inséget ne láthassanak, s másrészt e nagy, s segélyforrásaiban kiapadhatlan állam (Kalifornia) minél gyorsabb fejlődése is közvetve előmozdíthatassék.

Hogy a gyakorlati Amerika által kitűzött kettős célú mennyire jutalmazható siker, s mily horderejűek ez intézmény eredményei, annak legráfóhlatlanabb bizonyítéka azon tény, hogy e börze 20 havi létezése alatt, több mint 22,000 kivándorló lett ennek közvetítése által tisztességes alkalmazást. — A múlt 1868-dik évi zárszámadáskor kimutatott alkalmazási számok a következők:

Amerikai 3190, osztrák 21, belga 42, bengáli 4, kanadai 2, dán 164, angol 1480, francia 401, német 1781, ír 6198, olasz 102, mexikói 11, hollandi 69, norvég 81, lengyel 29, orosz 40, portugál 27, sandwich-szigeti 2, skót 403, svéd 193, svájci 97, spanyol 25, más nemzetbeli 260. — Összesen 14,661.

Az alkalmazott nők nemzetisége: amerikai 524, ír 3101, német 112, más nemzetbeli 244.

Hogy azonban ez emberbörzei tiszteletéről kellő fogalmakat szerezhessünk, s az egyszerű vezetési gépezetet megérthessük, legrövidebb leírás, a legsürgösb-forgóbb déli időben, az üzlet székhelyén, személyesen tennünk szemlélő látogatást.

Battery-utca hosszán véve sétat-utunkat, ott, hol ez a commercial-utczával szöget képez, figyelmünket izmos, munkaedzett, európai jellegű viselő, ácsorogó közönség csoportjai fogják magukra vonni; — s egy fehér betűkkel egyszerű fekete táblára írott „California-Labor-Exchange“ czég utal a keresett intézet helyiségére. Ha a külön csoportban, határozott taglejtésekkel nyomtatékolt német társalgást fülhegyezük, ebből a világiártasabb Landsmannok naiv jóakarata fog kitünni: ők ugyanis Európából újonnan érkezett nemzetársukat az emeletben lévő hivatalba, munka után való tudakozásra oly dönthetetlen érvekkel kapacitálják, miknek ellent nem állhatva, a jó tanácsot mindjárt meg is akarja kísérteni, s szerencsét próbál oda fenn. — Kövessük lépteit a lépcsőn fölfel.

A börze-helyiség az első emeleten, térs magas teremben van. A titkárhivatalos, valamint a munkakereső nők váró-szobája, könnyűded falakkal vannak a főtérből kiszígelve; az üzletférfiakat illető osztályát pedig alig három láb magas farácszat választja el a tágas szoba fölrészétől. A falakhoz erősített ferde fatámlákon mintegy 20 napilap áll közhasználatra készen, kizárás terhe alatt tiltatván azokat elszagatni, vagy zsebre rakni; a fal illykép még igénybe nem vett részét pedig gazdasági gépeket, szállodákat, iparvállalatokat ajánló jeleltések egészítik egy üzleti szellemet mutató börzei képpé. Ünnepléses csend, példás rend, meg lehetős tisztaság mindenütt.

A teremben mintegy 200—300 munkasovár, napbarnította arcú férfi, tisztességesen öltözve, ül a padokon, vagy jár-kele ide s tova. E békés csoportban csaknem minden

*) E czikk sorozat mintegy folytatását képezi a lapunk múlt évi folyamában közölt kaliforniai leveleknek. A tengeren túli világörzésben, a messzi Kaliforniában tartózkodó derék hazánkfiák saját észleleteit írja le ezekben is, mint előbb már, ugyancsak lapunkunkban közölt mexikói leveleiben; mindonken a szemlélő közvetlensége látszik, s ez kétségkívül nem kis mértékben emeli közleményei érdemét és érdekességét.

Szerk.

nemzet képviselve van; s kor, vallás, értelmi képződés tekintetbe vétele nélkül mindegyik egyenlő jogot tart, munkaképességét a közhasznára szentelni fel; egy kitűzött cél felé haladás olvasható minden arcon, s mindegyiknek vágya mielőbb fel-találhatni az annyira ohajtott alkalmazást. Tolakodás, heveskedés, lármanak hire sines; kiki türelmesen várja, míg az ügyet vezető clerk (hivatalnok) valami hely ürrültét jelentve, erre a személyes folyamodást elfogadja, vagy a hivatalba személyesen meg-jelent munka-adó maga keres céljainak megfelelő segédet, vagy munkást. Az ily fel-hívásra a jelöltek eléállanak, s némi, a munkaképességet tárgyzó, nézetre, jellemre világot vető csekély kikérdezés után röviden megiesik az alku; ily személyes ügyintézéshez a hivatalnoknak ritkán van hozzá-szólása.

A közönséges üzleti eljárás azonban egészen másképp történik: ugyanis, a fal leg-szembetűnőbb részén a „hirdető-tábla“ (bulletin-board) áll, melyen valamennyi, a vidékről vagy városból kapott megrendelések szabatos rövidséggel vannak felírva, s a ki hamarabb jön, s a kívánt munkanemnek megfelel, sietsége és szemesége jutalmát korábbi alkalmazásban nyeri meg. — Könnyű munkát, vagy a munka-adónak kor, nemzetiség, miveltségi fok s többféle kivá-oalmait tárgyzó megjegyzés nincs a táblára kiírva, az ily speciálításokat a hivatalnok külön rovatban tartja, s vár; míg mindezen kikö-tésnek megfelelő alkalmas egyéniség jelent-kezik asztalánál. — Ha egy segédet bérelni szándokló munka-adó jó be, közli ügyét a hivatalnokkal; mire ez a betöltendő foglal-kozási nem természetét és kikötéseit hangso-son elmondva, a pályázat azonnal megnyit-tatik, s mint fentebb említém, következik a kölesönös alku közvetlenül a munka-adóval, mit gyakran — ha sok a munka-kereső — tetemes árlejtés előz meg.

Könnyű munkára átlagosan naponként mintegy 100 ember jelentkezik; míg a meg-rendelés az ilynemű foglalatoságra alig egy naponként; e eszalékony börze-játéknál tehát könnyű munka kaphatás és jó díjazásra szá-mított légvárakat naponként 99 ember látja könnyörtelenül romba dőlni. E eszalékony két harmada azonban, kinézésé után itélve, sokkal alkalmasabb volna kerítés-csinálási vagy árokásási munkára, mint az ohajtott könnyű munka tökéletes vehezvitelére; ily egyéniségek némi csekély habozás után a vidéki farmokban vállalnak foglalkozást, hol a kézi munka jobban van díjazva, mint a vá-rospan, s sokkal jobb alkalom van: a fáradság gyümölcsét megtakaríthatni.

Egy ily börzei hivatalnoknak tanult nyelvésznek kell lennie, s állása legkevésbbé sem irigylendő; annyi eltérő izlés és saját-ság követelések keserü levét neki kell ki-írítani. Sok munka adó tulságosan követelő a segédfogadásban, kiköti a vallást, testal-kaot, természetet, hajszint stb., abban, kit munkájával meg akar tisztelni; a hivatalnok-nak nem marad egyéb hátra, mint e pontokra nézve ex officio kérdést tenni azoknál, kik egy ily helyre aspirálnak, mire legtöbbször gú-nyos feleletek, élczes megjegyzések, s leple-zetlen éles nyilatkozatok következnek, s mind-ez oly amerikai ösztönzéssel, mi durvaság-nak is beillik, s a szólás-szabadság tulságá-nak bátran mondható.

A munka-börze 1868. április 27-én lépett életbe, épen a legkedvezőtlenebb időszakban a vállalatokra nézve, mert a mig egyrészt verse-nyeznie kellett a városban már évek óta fenn-álló alkalmazási üzletekkel, másrészt a min-den új terv keresztülvitele ellen felmerülő szo-kozásos előítélet akadályait kellett aránylag

gyöngye erővel leküzdenie. — Mindennek da-czára az intézet mégis várakozás felett gyor-san emelkedett fontosságban és jöllétben, számos nő és férfinak nyújtott naponként alkalmazást, s maig többre megy 22,000-nél azok száma, kik ezen intézet díjtalan közveti-tése által nyertek kenyeret. — Az Egyesült-Államokban diszlo csaknem minden kereset-ág, mesterség és munka képviselve volt a börzén, s aránylag kevesen voltak, kik szak-májokban alkalmazást ne kaptak volna. — Legszámosabb megkeresést a farmerek (ha-szonbérlok, mezei gazdák) intéznek a börzé-hez s a kívánalomnak többnyire hiányosan lehet megfelelni, az aspiránsok csekély száma miatt. Így például jelenleg (december hó-ban) a farmsegédek igen kaposák, mivel a néhány napig tartott eszések szántásra al-kalmassá tevén a földet, a gazda e kedvező körülményből minél nagyobb hasznot kíván huzni.

Mint munkakapathatási tudósítást nyújtó és egészen pártatlan felvilágosítást szolgál-tató intézet, e börze Kaliforniára nézve meg-becsülhetetlen intézmény. Minden a börze közvetítése által alkalmazást kapott egyén, mielőtt rendelkezés helyére menne, megér-keztét, nevét, korát, nemzetiségét, kihez való küldetését egy e czéla szolgáló könyvbe kö-teletes beírni. — A hivatalnok számtalan tu-dakozó-levelet kap a kivándorlottak ismerő-sei, rokonai- és szülőitől, s legtöbbször azon helyzetben van, hogy kielégítő felvilá-gosítást nyújthat a tudakozó feleknek. — Mindamellet, hogy minden munkaképes egyén pártatlan bánásmódban részesül, ren-desen azonban a nős embernek előnye van a nőtlen felett; e böles rendszabály szerint a nősülés csak előnyt nyújt a korábbi munka kaphatásra, s ezzel az állam megnépesítésére fontos lépés van téve. Néhány hó előtt egy mivelts és értelmes fiatal ember, egy San Luis Obispo megyében lakó özvegyasszony fia, hogy önjerején építendő szerencsésének kovácsa legyen, megugrott a szülői háztól, váratlan búcsúvétel által bánatban hagyva anyját s barátait; minden, a megiramodottnak kézhez kerítésére czélzó lépés sikertelen ma-rad, az állam főbb városába távsürgönyök intézettek apróra leírva az ifju minden vo-nását, a nyomra vezető tudósításra tekinté-lyes jutalomdíj tüzetett, s mindamellet mitsem lehetett a nyomot vesztettről hal-lani; a bánattal anya, mint utolsó remény-szalhoz a munka-börzéhez folyamodott. A hivatalnok a kapott levelet átolvasva, emlé-kezett a leírásnak megfelelő fiatal emberre, kinek néhány hó előtt alkalmazást adott volt, s válaszával a kétségek közt lebegő anyát egészen megnyugtatta, mivel ez tudván fia elhelyezését s munkálta foglalkozását, annak ballépését megbocsátotta, sőt méltá-nyolta.

A főtérben érdekes látvány, ezen a földgömb minden szögéből egybesereglett munkásnép jellemzetes kifejezéseit szemlél-hetni. Az afrikai, mongol, indus és malaj faj nem veszi oly igénybe ezen, kaukaziak által alapított intézet szives segélyét, mint tehetné s tennie kellene. Mindamellet, hogy a közönyösség teljes divatban van, a rokon nyelvű nemzetiségek saját klubokat képez-nek, s a nemzeti összetartás szelleme ön-kénytelenül melegebb részvételt fűzi egy és ugyanazon nagy család szétszört fiait össze. — Ha a hivatalnok valamely kijelölt nem-zetiségű segéd alkalmazását ohajítja, ezen felszólításra az érdekelte nemzeti klubb ko-molyan előlépdel, tagjai egyenként addig bíráltatnak, míg valamely egyénben a kívánt tulajdonságok végre feltaláltnak. Igen gyakran a legabszurdabb kérdésekkel gyöt-rik és halmozzák el a hivatalnokot, pl. az

állam vallását, politikáját, egészségi állapo-tát, a föld árát, a termés minőségét illetőleg, azonban tudomás szerint a legnyugodtabban ad a legzöldebb kérdésre is kellő felvilágo-sító választ. — Minapában egy évek óta ol-lót nem látott fejű, torzonborz kinézésű, marcsona egyéniség, ki legalább is egy évti-zedig az Apache törzsekkel látszott boldog frigyben együtt élni, látogatásával megtisz-telte a börzét s ennek áldásaiban részt akarván venni, egész amerikai nyíltsággal nyilvánította, hogy isteni sugallattal van át-szellemülve s egyedüli szerény kívánsága valamely jól dotált templomban hirdetni az isten igéjét. Az ő talentoma, ugymond, nem oly mindennapi iskolapor-lepte bölcseiség, mint a melynek tévtaai oly merev ellentét-ben állnak az emberiség valódi rendeltetésé-vel; ő a nagy anyatermészetnek — a vak emberiségtől láthatlan — spirituális titkait ekkélszia írni számára.

Miután ez intézet által annyi ezer meg ezer ember alkalmaztatik, igen természet-szerű, hogy ezek között iparlovagok és család-akadnak; aránylag azonban kevés azok száma, kik az intézetnél eljátszászák becsületüket, s munka-adókat rászédik; a fekete könyv, mely az ily megbélyegzettek nevét tartal-mazza, ekkoráig alig bír néhány lapnyi jegy-zettel.

A fontos női osztályt Mrs. Bidleman — egy pémét nő — vezeti. Az eddig tapasztalt legnagyobb nehézség a falura való szolgáló-szerzés, mindamellet, hogy ott nagyobb a fizetés, s csaknem bizonyos a kilátás a pár-tát mihamar földre tehetni; mindez előnyök daczára csak a végszükség kényszerít egy-egy fehérszemélyt a város elhagyására. — Sok megrendelés jó asszonyok után, de mi-után az aspiráns közönség többnyire haja-don, ezen kívánságnak nehéz megfelelni. — Egy San Luis Obispo uri ember hat leányt rendelt meg egyszerre, egy év alatt azonban, mindamellet, hogy egyet sem tett eladóvá, ha kétszer annyi lett volna is, Hymen oltára-hoz kellett volna bocsátania; újabb megren-delése a munka-börzéhez így szólnak: „A hozzám küldendő nő, ha lehet, asszony legyen, ha pedig az nem található, az engem meg-tisztelni akaró hajadon legalább 40 éves le-gyen, arca minél rutabb, minél ragyaver-tebb, annál jobban szeretem; ha pupos, 5 százalékkal több havi fizetést kap; nincs ki-fogásom ellene, ha sánta is; s miután tej, vaj, sajt házamban bőven áll, ha azon kis-asszonyokan egyetlen foga sines, sem hal meg nálam éhen; ha kopasz minden hóban új kendő- és fejkötővel ajándékozom meg.“ — Ily sajtóságos követelésekre azon jó szívu-ri embert a szomszéd farmerek kényszeri-ték, kik női segédjeitől öt kevesebb mint egy év alatt megfosztva, izlés tekintetében egész pessimistává tették. — Gyakran történik, hogy előkelően öltözött uri asszony jó szol-gáló leányt rendelni, kiben — a jó emlékező-tehetséggel megáldott — Bidlemanné assz-ony, egy múlt évi kliensét ismeri fel, kit ő szerzett volt el szolgálónak valahová.

Sartay Pál.

Egy madár-fiúért.

Mit meg nem tesz az ember gyakran oly pa-rányisággért, mit máskor alig tart egy lépés-érdemesnek, — világos bizonyossággal azon állítás-nak, hogy a tárgyak becsé nem önmaguktól függ, hanem hogy mi minőnek látjuk őket.

Ha kedves a dal, ha szép a vidék, ha öröm sugárik felénk minden arczról, — onnek oka csak önmagunkban van; — a minő a szem, olyannak

*) Az Erdélyi-féle népköltészet gyűjteményben is meg-jelent ismeretes szép néphalladnak egy, kivált formai tekintetben lényegesen eltérő változatát közöljük itt. Az ily változatok nagy érdekel s valódi becsesülések, s remél-jük a népköltészet barátai szivesen fogják fogadni a jelen közleményt is.

Szerk.

látjuk a világot, — a boldogság saját szívünk gyümölcse! . . .

Svájcz regényes bérczei közt fekszik egy kevéssé ismert kis helység, St.-Gallen, itt él egy talán olttünk még kevésbé ismert név tulajdonosa, Girtanner.

Ki legyen ezen Girtanner, nem tartozik a dolgra, csak az, hogy ez egyesülve több e vidékbeli orvosokkal, elhatározták, hogy madárkiállítás fognak rendezni, melyben bemutassák hegyi hazájuk szárnyas világát. A saját hivatalukkal elfoglalt gyakorló orvosok szün-napjaikban ott mászkáltak a nyak-törő bérczeket, nem kímélve pénzt, időt, fáradságot, hogy egy-egy pelyhedző madár-fiút megkerítse- nek, vagy ha csak tojásokat kaptak, ott frökdöttek anyai gonddal a ki-költés felett, s ott ápolták aztán annyi türelemmel a kis borzasokat, mig nem őket felnevelhették.

Hogy mily roppant fáradsággal járhat egy ily ki-csinynok látzó vállalat, azt csak az tudhatja, ki-isméri a ne-hézaégeket, e hegyes hazában egy madár-fészket megkeríteni.

Egy ily jelenetet ábrázol épen ké-pünk, midőn a kiállító egyike egy sziklai fiát szerzi be. Ha valahol észre-vettek a pásztorok ilyet, he-tekig vigyáz-tak, hogy ki-lessék a fészket, megfigyol-ték aztán, mi-kor keltek ki a kicsinyek, s a pontos meg-határozás alapján meg-állapították a nagy fontos-ságu pillanat, midőn az anyától el-kelet rabolni fiát.

Szép verő-fényes vasár-napi nap volt

— mondja a történetet maga az illető — midőn 1867. június elején már jókor hajnalban megindultam a hegyek felé, hogy a „Wildkirchli“ magaslataira érjek, hová ezalatt a megrendelés szerint beszeréztettek az ostromkészetek.

A fészek a 70 láb magas sziklafal egy párkányzatán nyugodott. Felülről lebecsátkozni oktalanság lett volna, mert a felső rész kihajlása miatt a sziklafaltól csak két öltre függve maradtam volna a levegőben.

Nem volt tehát más választás hátra, mint

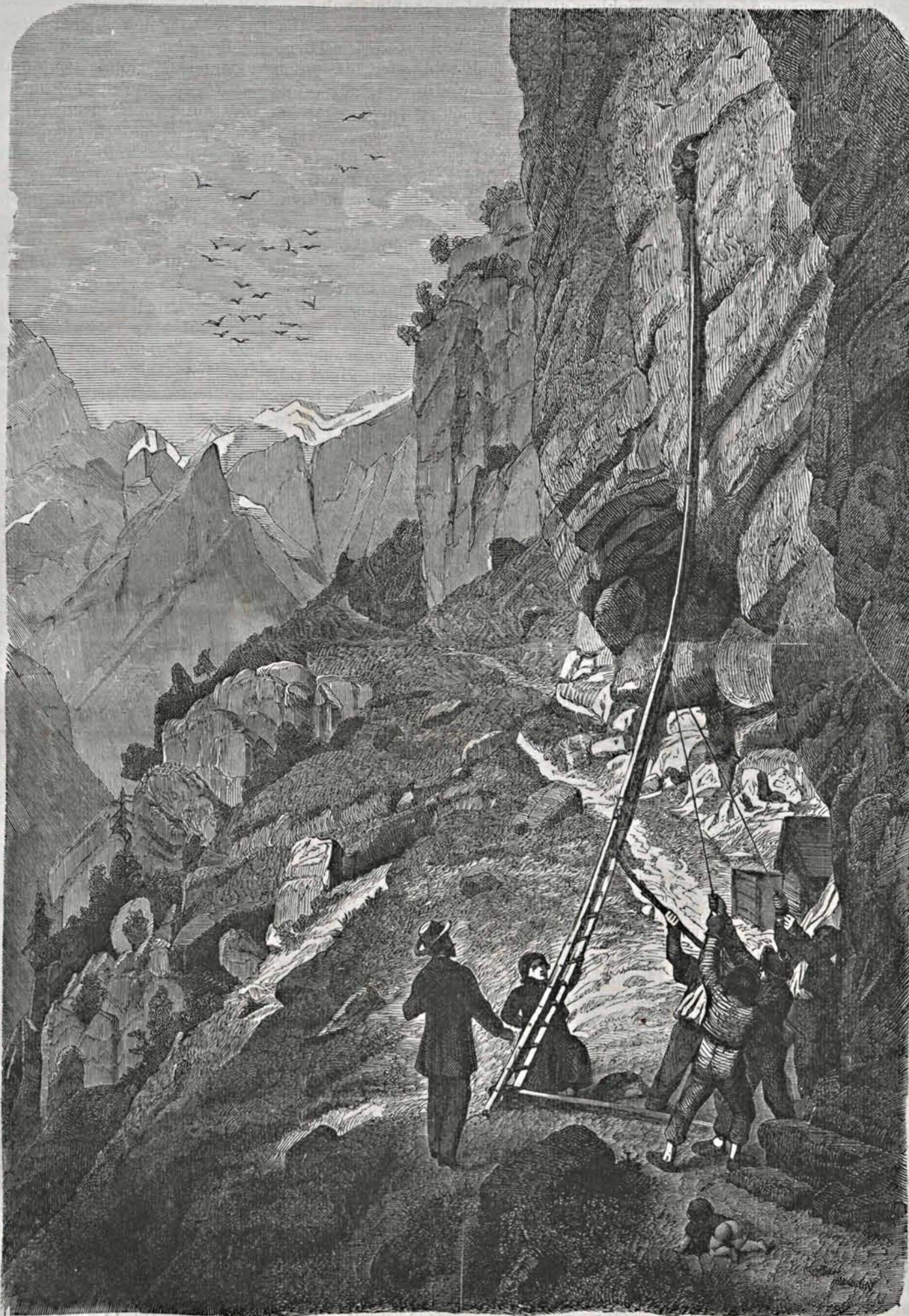
négy létrát kötni össze, s feltámasztani a meredek sziklához. Magam megyek fel rá, ez volt az első gondolat, azonban alig haladtam feléig, minden lépésre megingott a vékony lépés, mint a szétlöt hajtogatott nádszál, hatalmas hullámokat vetve fel s alá. Alólról a tartók kétségbe esett kiáltása hallaszott „vissza“, „vissza“, — s a mint lenéztem, oly csábítólag villogott felém a mélység fenekén a kis tó — egy lépés még, s az ingástól a létra felső vége félresiklik a sziklafalon

után A várakozásban végtelennel lázó órák teltek el órák után, a sziklák hosszu árnyékot vetettek már a bérczek oldalán, midőn végre itt jön a várva várt személy, egy szikár, halavány, alpesi fiu. Egy pillanatot vet a szédítő magasba, s már a másik percben ott kuszik mint a kigyó, a vékony eszközön, mely alig hajlik meg alatta. Még csak pár fok, s a kívánt czélnál van, — de oh végre! a létra rövid, s a kis gyermeki kar nem éri fel a szikla párkányát.

Már lélegze-tünk szorult itt alant, midőn egyszer csak látjuk, hogy a fiu még kettőt lép, az előre hajló szikla vékony élébe vájja körmeit, s hátra hajolva a létra leg-felső fokára áll, — másik karjával pe-dig belenyul a mélyedébe; — borzadva fordult el te-kintetünk a meredeken ott csüngő alak-tól, szívünk hallhatatlan dobogott, midőn végre hangzott a „megvan“, s a létrán egy lassurázkodás jelenté, hogy a merész rabló tul van min-den veszélyen, s pár pillanat múlva karja-ink között.

Es mindez miért? — egy madár-fiúért, hogy teljesebb legyen a szám, melyet ismer-ve s felmu-tatva, joggal mondhatnák: „Schutz den Vögeln“ — „kímélet a ma-daraknak!“

Ezért volt a hosszu ut, Berlinton St.-Gallenig, ez-ért áldozott a kis társaság mindenik tag-ja annyi fá-radságon ki-vül több mint ezer frankot, hogy 2-300 madár felmu-tatása és élet-módjának is-mertetése ál-tal meggyöz-hessék polgár-társaikat, hogy a ter-mészet e kis teremtményei mily haszno-sak nekik.

Egy madár-fiúért.

. . . . alig volt pár perc az gyors visszaerosz-kedésre.

A tervvel fel kellett hagyni. Kinek lett volna kedve — ha nekem nem, kockáztatni életét egy madár-fiúért? Már csaknem kétségbe voltam esve, midőn a körüllevők látva, bár nem érve bánatom okát — egyik közülük felsohajtott: „bezzeg! ha a geisubli itt volna ama bérczéről!“ — A remény új sugára villant fel előttem. Egy pillanatnyi gondolkodás, — s különböző irányba keresők indultak a bérczek felé az egytlen mentő szer-

A bolgárok vallás- és nevelés-ügye.

A bolgárok, kiknek létszáma körülbelül hat millióra rug, sötét vallási fanatizmusban és tudatlanságban élnek.

Ennek okát sokan a török kormány zsarnok-ságában és vallási túrelmetlenségében keresik. A kik itt tapogatóznak, nagyon hibás uton járnak, mert a török kormány, a mint azt a magyar történelemre vonatkozó égy pár okmányból ismerjük,

mindig tisztelgetben tartotta alattvalóinak egyház-szerkezetét és a szabad vallásyagorlat elé soha-sem gördített akadályokat.

Ezen folytonos tepesedő a muszka politikában és a görög ármányban keresendő.

Ezeknek befolyása a bolgárookra oly súlyos iga, melyet e nép már 4 század óta iparkodik lerázni, de még eddig nem sikerült.

Midőn a trnavai bolgár patriarchatus eltöröl-tetett, a bolgár egyház a konstantinápolyi görög patriarchatusnak lön alárendelve, ki magát ookumenikusnak nevezi s szentséges czímet visel. *)

Az ő felsősége alatt állnak az érsekek és püspökök, kik többnyire görögök, és pedig rendszerint a többet igérok nyerik el ez állomásokat; a tudományos képzettség és személyi tulajdonok nem jönek tekintetbe.

Érsekség van négy: Trnova, Szofia, Szilistria és Várnában; püspökség 16, melyek közül a filibéi, kösztüli, szereszi, verrheai, lovisi, szamakovi, kasztoriai, köp-rülüi, szkopiai és sumlai az elsőrendűek közé tartoznak.

Az érsekek és püspökök hasonlókép zimo-nia utján töltik be az alsóbb rendü papi állomásokat.

Ha valaki kedvet érez magában a papi pálya iránt, bejelenti magát a wladikának (érsek vagy püspök), befizeti a kiszabott taksát s a nélkül, hogy megvizsgálják kép-zettségét, vagy előbbi életmódját, felhatal-mazzák a papi teendők végrehajtására. Ezen eljárás által a tudatlanságnak tágas tér nyit-atatik, s ismertem már oly papot, a ki irni sem tudott, s házi ügyeit rovásra vette. Kül-önben a közéletben minden pápa ép úgy szánt, vet, mint a köznép, s csak szakála és kalapja által szokott hivatól különbözni, sőt babona és buta vakhit tekintetében sokszor ezeknél is korlátoltabb látkörű. Midőn a mult nyáron a rumeli vasut ügyében munkáldoktunk, Kyzköjnél a vonalhálózat épen a Maritza partjára épített templomra esett, s az iránypóznát a templom falához ásatuk. A pap egy pár falusi élén könyörögve jött hozzánk, hogy kíméljük imaházukat s az „ördög szeke-rét“ ne építsük annak romjaira. Délután pedig összegyűlték s imádkoztak, hogy az isten háritsa el róluk e nagy csapást.

Hogy ilyen pásztorok mel-lett, milyen lo-het a nyáj, könnyen elkép-zelhető.

De mit tö-rődik vele a kle-rus, hisz épen ez hajtja a vi-zet malmára. A bolgár nép szorgalmas, na-gyon zaugor-gatja filléreit, csak hogy ün-nep-és vasárna-pon minél több ajándékot vi-hessen a „Pa-nagia“ (szűz Mária) képnek. A papok ün-nep-és vasár-napon, valamint minden hó vé-génszentelt víz-zel járnak ház-ról házra, s a zacskóba, me-lyet a kodza basi (kisbiró) kezében tart, min-den bolgárnak legalább egy pászter kötele-sége belevetni. Aratáskor és betakarításnál a kolostorokból egész sereg kaluger öznlik ki a falvakba s tanyákra, és egy szentelt víz fecs-

regette templomok számára! — Tudatlanság, iszákosság, erkölcsérzet hiánya, a mi a bolgárokból oly nagy mértékben megvan, mind a görög klerusnak rovására esnek. A bolgár egyház mint a görög patriarcha alatt álló, meg lön fosztva saját nyelvtől, gö-rög szertartási könyveket kényszerítették a bol-gárookra, görög nyelvet erőszakoltak az iskolákra. A görög patriarcha és metropoliták levén az adó behajtók, görög módon zsarolják és csulják a né-

*) Széke Fanárban (Stambul egyik külvárosában) van, melyet egy német író a török fena jer-(rosz hely)-ből származtat elég helytelenül, mert e városrészt neve fener (görögül fanar) lámpás szóból van véve, a mint e néven több helység is létezik Törökországban. E. B.

kendésért gabonákkal megrakott szekerekkel tér-nek vissza a kolostorba. Mennyi áldozatot visz a bolgár, napi járó földkelet a Szamakov mel-letti Rilo monasztr szerzetesének. Valóban bámulnom kellett azon buzgalmat, melylyel zá-randokolni láttam a szegény népet — csupán egy agy-rémért. Ezen kívül, mihelyt a papnak eszébe jut, megindul és koldul valamely czélra. Hány-szor al-kalmatlanokdottak nálunk is e toladó pópák, ké-

Bolgár pap.

Bolgár szerzetes.

pet; s mivel álnok hízegésükkel a török kormány-tól bizalmat csikarnak, hatalmukkal nyomják el a hozzájuk simulni nem akaró bolgárokat.

Midőn II. Katalin orosz czárnő tábornokai győzelmet arattak, a muszákak közlelbi viszonyokba léptek a görögökkel. s azóta még mindig közösen ármánykodnak és raknak fellegvárakat, greco-szláv agyremekre. A muszka a keleti egy-házban oly tekintélyes, befolyása az orthodox zsi-natra Konstantinápolyban, s a görög ud-varra oly nagy, hogy ezek furfangos ceselző-vényeinek készséggel nyujtanak kezét.

Ennek következménye az is, hogy a gö-rögök tapasztalván, miszerint erőszakos el-járással nem boldogulnak, — mert a bol-gár nép tömegesen hagyja el hazáját, az el-nyomást kikerülendő, — a muszával osz-tották meg a bolgárok feletti protektorátot, a mennyiben megengedték, hogy a bolgá-rok muszka ritusu vallási könyveket használ-janak; de a felsősége a fanarista patriarchánál maradt.

Ennek révén formálnak a muszákak jo-got, hogy a bolgárok ügyeibe avatkozzanak, mert úgy hiszik, hogy a bolgárok csak elő-segítendik a „nagy terv“ kivitelét.

De a bolgárok józanabb része, belátva a veszélyt, mely őket fenyegeti, megértve a görög alattomoság játékát, gyűlölöt ellenei lőnek a konstantinápolyi patriarchatusnak.

Katholikus barátok ösztönzésére s Fran-cziaország támogatására 1860-ban elűzték a görög püspököket Köprülü, Szamakov, Trnova, Szofia és Sumlából és bolgárokat neveztek ki helyükbe; folyamodtak a pápá-hoz, hogy fogadjja el az egyházuk feletti védnökséget.

Ez időben az angol kormány is szeretete volna a bolgár egyházat saját kebelébe fel-venni, de a mély tudomány s tekintélyes oxfordi theológusok mennyire elszörnyűköd-tek, midőn Bolgárországban felkeresték ez egyház szolgáit, s megismervén e szurtos bérespapokat, nem érezték egy csepp hajla-mot sem velők fraternizálni.

A porta nagyon kapott az alkalmon, hogy a bolgárokat kiragadjja a muszka és

görög befolyás alól, a mi poli-tikai tekintet-ben igen fontos vivmány len-dett Török-or-szágra nézve, s a mit barátai nagyon is sür-gettek, de a gö-rög és muszka kormány min-den követ meg-mozdított, hogy a bolgárokat szándékukról lebeszéljék. — Végre sikerült megnyernők Hilariont, a ki az ellenpárt feje volt, s a vez-tegetés folytán beállott közöny halomra dön-tötte a szép ter-veket. Muszka izgatás a török kormányt gy-a-nusitá törekvé-seik sikertelen-ségeért, s a nép dühe az ismeretes zavarok-ban akarta ma-gát kitombolni.

A porta en-gedve később a bolgárok felhi-vásának, egybehivta tavaly a bolgárok és görögök-ből alakult zsinatot, mely a kérdésben levő bolgár autonom egyház felett határozzon. A hosszas tanácskozásnak mindeddig még nem volt sikeres eredménye.

A bolgár nevelésügyről az előbb elmondottak után nem marad sok hátra. A hol a vallási sötét-ség oly siralmasan gazdálkodik, ott a nevelés sem bír áldásosan tenyészni. A nagyobb városokban is alig vannak valamire való iskolák. Még legelő-

a leggyőleltebb s legegyszerűbb valamennyi közt: természetesen tehát, hogy a rómaiak legtöbb összeesküvései ezen despotikus életbeléptéssel vették kezdetüket.

Azt követelik tőlünk, hogy higgyük, miként a pápa uralma szelid és igazságos, s hogy alattvalói elégedettek. De ha ez igaz, miképpen eshetett mégis, hogy azok, kik Krisztus képviselői akarnak lenni a földön, (azon Krisztusé, ki így szól: „az én országom nem e földön való“) a világi hatalom életbelépte óta tizenhatszor fordultak francia és tizenötösör német intervencióhoz, és ötször osztrák és háromszor spanyol segítséghez? miként történhetik, hogy a pápa még jelenleg is csak külföldi beavatkozás folytán tartja meg világi hatalmát?

Igy volt február 8-án éje is az összeesküvés éjjele. Az öreg Colosseum volt a gyülekezési hely.

Az éj sötét volt és — szilaj sírocóttól korbácsolva — sűrű, fekete föllegek borultak a láthatárra. Rongyokkal fűdött, didérgő koldusok kapumélyedésekben s a templomok előcsarnokaiban rejtőztek el, míg a papok — finom borok tüztől melegítve, gazdagon terített asztalok mellett dobzóda üzték el a hosszú éji órák unalmát. Odakünn: koldusok, s ideben: papok; mert e két osztályból áll kiváltképp Róma lakossága. De az összeesküvők képzeltükben már küszöbön látták azt a napot, melyen koldusok és papok egyformán adatnak át a közvéleménynek.

Az idegenek a Colosseum látogatására közönségesen szép holdvilágos éjszakát választanak. De én azt álítottam, hogy e hely sötét éjjel, viharban sokkal érdekesebb látványt nyújt. Villámok cikáznak a nehéz, terhes felhőkön keresztül, s a bércek tompán visszhangoztatják a mennydörgés vizg moráját.

Ily idő lehetett körülbelül azon februári éjjelen, midőn az összeesküvők egyenként, köpenyükből burkolva titkosan, a gladiátorok régi arenájába lopóztak.

Nem tart sokáig, midőn egy sötét alakot látunk, mely következő kérdést intézi egy másik rejtélyes egyénhez:

„Az örök helyeiken vannak?“

„Igen is; rendben van minden!“
És e percben egy a kérdést intéző ember közelében fellobogó szövétnék lángja száz meg száz intelligens osztályhoz tartozó s korukra nézve határozottan harmincz éven alól lévő fiatal ember arcát világot meg.

Közben-közben, elvértve új meg új szövétnékek gyöladtak meg, de melyek hiába törekedtek a sűrű éji homályt teljesen eloszlítani.

A papok elég kémmel rendelkeznek mindig, s maguk is igen jól értenek e mesterséghez. Ezen körülmények közt egy idegen ember előtt igen elővigyázatlan dolognak tetszhetik, hogy az összeesküvők magában a város egy részében gyűltek egybe.

De nem kell megfélemedeznünk, hogy e roppant város területé számos földalatti menhelyvel s barlanggal bír, és hogy maga a Campo Vaccano egy oly területet főd be, melyen a nyugati Európa összes nevezetes romjai bátran megpihenhetnek.

Különb az egyház bérenczei igen szeretik bőrüket s inkább zsiros nyereségért, mint szent buzgalomból úzik aljas kómjártukat. Gyáva életüket nem szokták kockáztatni soha.

Rómában a kinnad és tortura még egész hatalmában uralkodik, de titokban; azonban a világosságának minél előbb be kell hatolni azon titkos sötét odúba s barlangokba, melyek zárdák s semináriumok nevei alatt ismeretesek.

Izonyiak azok a büntetések, melyek ez intézetek tagjait érik, ha azon gyanu alatt állnak, hogy a sötétség hitében ingadoznak, vagy, hogy embertelen rájuk erőszakolt esküjük megzegésén jár eszük. Segítségét s elégtételt keresni számukra lehetetlen egy oly országban, hol a zsarnokság s önkény korlátlan hatalom, s a sajtó szabadsága bilincsekben hever.

Igen, Rómában, hol isten helyettese, Krisztus képviselője, a béko férfia ül, a kinnad ma is épen úgy létezik, mint sz. Domingó és Torquemada

időiben. Kötél és harapóvas a politikai mozgalmak jelen idejében még mindig alkalmazásra talál.

Adja Isten, hogy Olaszország népe nemsokára akarattal és bátorsággal birjon e gyűlölt igát vállairól lerázza. Isten mentsen meg bennünket — mielőtt imádkozásban elfáradunk, azoktól, kik nevével visszaélnék és magát az üdvözítőt a templomból kiűzik, hogy benne pénzváltó sátraikat felüssék.“

P. N.

A phönix-madár.

Az ember ama nagy, de rejtelmes világot, hová a tudás parányi fénye már be nem hatolhat, a mesék kodalakjaival népesíti meg.

Igy van ez a phönix-madár. A megvénülés, majd megifjodás ez ismert jelképe elvonult életmódja miatt egész az újabb időkig kiismeretlen levén az emberek előtt, — az ismeret hiányát kipótolták mesékkel. A Földközi és Fekete-tenger partjain lakók meg-megjelenlenni, majd ismét eltűnni látván e sajátos teremtményeket, de szaporodási, költési módjokat soha, — rájuk fogták, hogy ezek mindig csak egy

A flamingók ugyanis értelmes, de véghetlen félnék madarak levén, csak az emberi lakoktól legtváltoibb, félre eső helyeken itik fel tanújukat, s minden közelgő veszély elől oly gyorsan eltávolodnak, hogy életmódjukat csak is távcsövekkel vizsgálva lehet kiismerni. Azonban meg kell vallani, még így is vajmi keveset lehetett ki tudni rólok. Csak fészék építésmódjuk az, mivel leginkább tisztában vagyunk. Ez mint képünk mutatja, a többi madarak fészekétől nagyon elütő, magas kup alakú szerkezettel bír, melynek alját maga az állat hánya össze lapát-alaku csőrével az iszappból egy vagy másfél láb magasra, tetejét aztán puha vízfűvel s tollakkal fedve jó puhára, ennek mélyedékebe helyezi két ludtojás nagyságu tojását. A kiköltés hasonlólag különösen módon történik. Aránytalan hosszú lábainál fogva t. i. nem ülhetvén be az állat egész testével a fészekbe. Inkább csak reá guggol arra, mintsem ül, ugy hogy legalább egyik lába mindig lélegve a földet éri, míg a másik felhuzva, vagy hátra nyujtva áll ki.

Az ily magas születési kicsinyek aztán világra jöttök után csakhamar leszálkál kereskely helyökről, s előbb könnyedén uszkálva keresik élelmüket az élet tengerén, mig-nem igényeik s lábaik növekedtével kényserülnek s megtanulnak ök is, mint apák tették, gázolni az élet posványában, mivel csak ennek férgéitől táplálva fejlődhetik ki szárnyaik élénk, a felső rózsabimbóhoz hasonló szép piros tollazata.

Részint e szép tollazatuk, részint husok végett — melyet kivált a rómaiak kedveltek — nagy mértékben vadászák öket, a víz alá merülve, s fejüket vízi növényekkel fedve közelítik meg öket a beszüllöttek, s most is sokat lehet látni közülök az észak-afrikai városok piacain; — s valószínűleg ép ez oka rendkívüli félnékenységnek, mivel csak a bárgyuk szokása ott is félni, hol veszély nincs; a phönixek pedig elég tehetséges madarak, a mit bizonyít az, hogy megfogva, ha jól bannak velök, hamar megbarátkoznak új helyzetükkel, mert az egész állatvilágban átvonuló törvény az, hogy a jó bánás iránti fogékonyság, a megszelidülés csak nagyobb szellemi képességgel jár együtt, s az új viszonyok közé is bele találni magát magasabb értelmiség jele.

Egyveleg.

*(Szt. Pétertől IX. Piusig) 297 pápa volt, köztük 24 ollenpápa és egy nő pápa. 19 pápa hagyta el Rómát, 35 uralkodott a külföldön, 8 nem uralkodott 1 hónál többet, 110 egy évig, 22 két évig, 54 egész 5 évig, 57 tíz évig, 51 tizenöt évig, 18 husz évig és csak 9 uralkodott 20 évnél tovább. A 297 pápa közül 31 bitorlónak és eretneknek nyilvánítottat. A 282 törvényes pápa közül 64 erőszakos halállal mult ki. 18 megmérgeztetett, 4 megfojtatott, 13 másképp halt meg. Az avignoni pápákat nem számítva 26 tétetett le, 28 csak idegen intervencióval tartható magát fenn. 152 — tehát felénél több — méltatlannak tanusítá magát.

*(A földteket) 1333 millió lélek lakja; ezek közül 390 millió a kaukazi, 652 m. a mongol, 190 m. az aetiopei és 200 m. a malay-i fajhoz tartozik. Ezek 2604 különféle nyelvet beszélnek s 1000-féle hitet vallanak. Évenként 33 millió egyen hal meg, azaz: 91,944 naponként, 60 percenként. Az élet-évül közép számmal 33 vehető; 1000 személy közül egy él száz évig, 500 közül egy 80-ig, 100 közül egy 75-ig. El a földön 335 millió keresztény, 5 m. zsidó, 600 m. ázsiai vallású, 100 m. mohamedánus, 200 m. pogány. A fönnelített 335 millió keresztény közül 170 millió róm. katolikus, 67 m. görög-katolikus és 80 m. protestáns.

*(Bécs lakossága.) Bécs azon külvárosokkal együtt, melyek közvetlen a fővárost érintik, s csupán csak a vámvonalok által vannak elválasztva, összesen 813,000 lélekkel bír; Bécs e szerint az európai nagy városok közt harmad rangot foglal el.

Melléklet a Vasárnapi Ujság 11-ik számához 1870. márcz. 13.

TÁRHÁZ.

Irodalom és művészet.

— (A „Budapesti Szemle“) új folyama 15-ik kötetével, mely harmas füzetben most jelent meg, a szokotthoz hasonló érdekes tartalommal, nemcsak 1869-ki évfolyamát, hanem egész pályáját befejezte. Megszűnése okait, melyek részint az irói erők folytonos munkálkodása hiányában, részint — s még inkább a közönség részvétele hiányában feketnek, nem kutatjuk; de annál fájdalmasabban vesszük hírül s jegyezzük föl a derék és kitűnő vállalat érezhetőségét. A „Budapesti Szemle“ tizenkét éven át, évenként 10 füzetben, három tetemes kötetben jelenve meg, terjedelmére s tartalmára nézve egész kis könyvtárt képez. Czelja, melyet folyvást szem előtt tartott, az volt, hogy egyfelől a külföldi tudományosságot közvetítse a hazai, ismertetőn annak állását, eszméit s legújabb vívmányait, másfelől csatornát, közeget nyisson a hazai tudományosságunk. Ily az összes tudományosság főbb mezeit fellelő, a mellett az angol és francia szemlék modorában alaposagot formai tökélyvel egyesítő folyóirat vezetésére senki sem lehetett nálunk alkalmasabb, mint Csengery Antal, ki e tisztán tudományos czélú irodalmi vállalatot valódi ügyesretetből, nem csekély anyagi és szellemi áldozattal s erőfeszítéssel tartotta fenn. Megszűntével hiánya, s ez által becse még érezhetőbb lesz. Különösen gondot fordított a „Budapesti Szemle“ a politikai és társadalmi tudományokra, az államgazdaságra, a hazai történelemre, a hazai és külföldi irodalomra s irodalomtörténetre, a nevezetes fölfedező utazások leírására, a közoktatás ügyére stb. Rendos rovatokat vezetett az Akadémia és Kiszáradás-társaság üléseiről s tárgyalásairól. Dolgozatai közt folyvást találkoztunk tudományos irodalmunk legjelesebb képviselőivel. E kitűnően szerkesztett folyóirat megszűnését nemcsak sajnós, de valódi szegénységi bizonyítvány arról, hogy közönségünk egy ily vállalatot nem bír fontartani. Valaha talán nálunk is elkövetkezik azon idő, mikor egy hasonló folyóiratot érdemo szerint fognak becsülni s egy új „Szemle“ egyaránt fog irókban és olvasókban bővelkedni. De ugy látszik a jelekből, hogy ez az idő még jó távol van!

— (Heckenast Gusztáv kiadásában) legújabb megjelent könyvek: *Kerékgyártó Árpád* egyetemi tanár és akadémiai tag „Magyarország történetének kézikönyve“-ből most jelent meg a hatodik kötet, mely II. József halálától a reform és nemzetiségi harcokig (1790—1840) terjed. E jeles történeti dolgozat, terjedelmére nézve közép utat tart részletes történeti könyveink s a rövid iskolai kivonatos előadatok közt; s mind a felső tanodák, mind a nagyobb olvasó közönség igényeit kielégíti. Világos előadás, helyes kiválasztás, alkotmányos érület s alapos tanulmány jellemzik. E kötet ára is, mint az előbbieké 1 ft.

— (Izso Miklós) szobrász hazánkfa Verböcynok általa készített életnagyságu mellszobrából több gyps ötvényt készített, melyek nála megrendelhetők. A kik e nagybécsű szobor ötvényeit birni ohajtják, egyenesen a művészhez, a nemzeti muzeumba intézék megrendelésüket. Egy példány ára 10 ft, becsomagolva és vidékre küldve 14 ft.

— (Thomas Ambroise.) a „Hamlet“ opera szerzője igen udvarias levelet irt Pauliné asszonynak s Odry Lehelnek, kik operájában a főszerepeket éneklék. Czélserzői utasításokat ad a rendezést illetőleg, kijelöli a helyeket, melyek szükség esetében kihagyhatók, s végül megjegyzi, hogy legyen a nemzeti színház előadása még kifogástalanab, mint Párisban, mit a szereplők tehetségétől bizton remél. Pauliné asszonyt különösen kiemeli, mint a legkedvesebb, a legképzettebb lyrai énekesnők egyikét. „Es ez nem bök, jegyzi meg levele végén, hanem szigoru kritikuskok szavai után mondott vélemény, meggyőződés.“ Sajnálja aszerző, hogy személyesen nem jöhet az előadásra, mert ügyei lekötik. Pár hó mulva azonban, ha műve a magyaroknál szives fogadtatásra talál, fölkeresi Magyarországot, melynek fiáról s leányairól annyit szípet hallott.

— (Közintézetek, egyletek.) *(Magyar tud. akadémia.)* A nyelv- és széptudományi osztálynak márcz. 7-én tartott ülését Barna Ferdinánd lev. tag tartott felolvasást „A finn népköltészet hasonlóságai, tekintettel az ősmagyar költszetre.“ Hasznalosságokat mutatott ki az ő székely balladák és finn költemények közt, szövelel a finn atyafiság egy új kapusát igyeke-

zett föltüntetni. — Ez ülésben elhatározták, hogy, dr. Kohn, pesti izr. hitszónoknak feniciai tanulmányát (noha egyik bírálójá: gr. Kuun Géza ellenzé), stylváltoztatások után ki fogják adni. A titkár által előterjesztett folyó ügyek között említett érdemol a nyolvtud. bizottság azon intézkedése, hogy az akadémia helyesirásának re-
visiójára egy kisebb bizottságot küldött ki.

— (Mezei József költeményei) egyszerre harmadik kiadásban jelentek meg; minek magyarázata az, hogy az első kiadás első ioveinek nyomtatása után a váratlanul szaporodó előfizetők száma azonnal meg kellett kezdeni a második kiadás nyomtatását, s az előzetők által ez is föl levén emésztve, mindjárt reá a harmadikat is, mely szokatlan eset magyarázata ismét az, hogy Mezei, ki előbb a festészet terén működött reménygerjesztő sikerrel, teljesen elvesztvén mindkét szemé világot, vaksgája éjében a költészetet vizsgázhoz folyamodott, s szorongó sorsa iránt a közrészvétel s kivált hölgyeink lelkes jótékonsága nyilatkozott ily szép pártolásban. A csinos kiállítású kötet a szerző sajátja s ára 1 ft 20 kr.

— (A magyar tud. akadémia kiadásában) megjelent „Zilah történelméről,“ irta Szilágyi Ferencz 136 lap s a történettudományi Értekezések XII-ik száma. Ára 85 kr. — Lapunk egyik közelebbi számban már ismertettük.

— (Nagy-Szalonta történelme) megirta és kiadta Rozvány György. A mezőváros története alig 300 éves, mert csak a 16-ik század végén kezdődik, addig Szalonta jelentéktelen erdőháti község volt, mely 1515-ben került, valószínűleg büntetéskepen, a Toldi család birtokába. A monographia, mely több érdekes adatot tartalmaz, 1762-ig terjed. Csinos kiállításban Nagy-Szalontat jelent meg és szerzőnél kapható.

— (A „Honvéd-méhadz könyve“-nek) megjelenése a szedő-sztrike miatt pár hétre elhalasztatván, a szerkesztőség az előzetési időt márcz. 20-áig hosszabította meg.

— (A „Szépirodalmi közlöny“) Szana Tamás irodalmi, szépművészeti és kritikai hetilapjának mutatónyvára a napokban megy szét. E lap minden csütörtökön fog megjelenni két iven és borítékkal, izlése kiállításban. Tartalmát széptani fejtegetések, irányzások, költemények, beszélek, vázlatok, ismertetések, a társzabán rendez heti-szemle, irodalmi művek és előadók bírálatá, műtárlati szemlék stb. fogják képezni.

— („Papi titkok“) czim alatt egy új folyóirat indul meg a jövő áprilisi évnegyedtől kezdve. Szerkeszti Hollós László, a „Magyar Ujság“ belmunkatársa, kintja Heckenast Gusztáv. A folyóirat havonként egyszer, három nagy ivon — eredeti képekkel illusztrálva jelen meg.

— (Lipthay Antal) czimz. püspök Udvard község szegényeinek 200 ft, az ipolyszécsényieki szegényeknek szintén 200, az osztergomi szegényeknek 600 ft s a magyar akadémiaának 500 frot hagyományozott végrendeletleg.

— (Lipthay Antal) czimz. püspök Udvard község szegényeinek 200 ft, az ipolyszécsényieki szegényeknek szintén 200, az osztergomi szegényeknek 600 ft s a magyar akadémiaának 500 frot hagyományozott végrendeletleg.

— (Lipthay Antal) czimz. püspök Udvard község szegényeinek 200 ft, az ipolyszécsényieki szegényeknek szintén 200, az osztergomi szegényeknek 600 ft s a magyar akadémiaának 500 frot hagyományozott végrendeletleg.

— (Lipthay Antal) czimz. püspök Udvard község szegényeinek 200 ft, az ipolyszécsényieki szegényeknek szintén 200, az osztergomi szegényeknek 600 ft s a magyar akadémiaának 500 frot hagyományozott végrendeletleg.

— (Lipthay Antal) czimz. püspök Udvard község szegényeinek 200 ft, az ipolyszécsényieki szegényeknek szintén 200, az osztergomi szegényeknek 600 ft s a magyar akadémiaának 500 frot hagyományozott végrendeletleg.

— (Lipthay Antal) czimz. püspök Udvard község szegényeinek 200 ft, az ipolyszécsényieki szegényeknek szintén 200, az osztergomi szegényeknek 600 ft s a magyar akadémiaának 500 frot hagyományozott végrendeletleg.

— (Lipthay Antal) czimz. püspök Udvard község szegényeinek 200 ft, az ipolyszécsényieki szegényeknek szintén 200, az osztergomi szegényeknek 600 ft s a magyar akadémiaának 500 frot hagyományozott végrendeletleg.

— (Lipthay Antal) czimz. püspök Udvard község szegényeinek 200 ft, az ipolyszécsényieki szegényeknek szintén 200, az osztergomi szegényeknek 600 ft s a magyar akadémiaának 500 frot hagyományozott végrendeletleg.

— (Lipthay Antal) czimz. püspök Udvard község szegényeinek 200 ft, az ipolyszécsényieki szegényeknek szintén 200, az osztergomi szegényeknek 600 ft s a magyar akadémiaának 500 frot hagyományozott végrendeletleg.

— (Lipthay Antal) czimz. püspök Udvard község szegényeinek 200 ft, az ipolyszécsényieki szegényeknek szintén 200, az osztergomi szegényeknek 600 ft s a magyar akadémiaának 500 frot hagyományozott végrendeletleg.

— (Lipthay Antal) czimz. püspök Udvard község szegényeinek 200 ft, az ipolyszécsényieki szegényeknek szintén 200, az osztergomi szegényeknek 600 ft s a magyar akadémiaának 500 frot hagyományozott végrendeletleg.

— (Lipthay Antal) czimz. püspök Udvard község szegényeinek 200 ft, az ipolyszécsényieki szegényeknek szintén 200, az osztergomi szegényeknek 600 ft s a magyar akadémiaának 500 frot hagyományozott végrendeletleg.

— (Lipthay Antal) czimz. püspök Udvard község szegényeinek 200 ft, az ipolyszécsényieki szegényeknek szintén 200, az osztergomi szegényeknek 600 ft s a magyar akadémiaának 500 frot hagyományozott végrendeletleg.

— (Lipthay Antal) czimz. püspök Udvard község szegényeinek 200 ft, az ipolyszécsényieki szegényeknek szintén 200, az osztergomi szegényeknek 600 ft s a magyar akadémiaának 500 frot hagyományozott végrendeletleg.

— (Lipthay Antal) czimz. püspök Udvard község szegényeinek 200 ft, az ipolyszécsényieki szegényeknek szintén 200, az osztergomi szegényeknek 600 ft s a magyar akadémiaának 500 frot hagyományozott végrendeletleg.

Rövid idő múlva meg fog jenni a szerző jóváhagyásával:

Garibaldi eredeti új regénye!
Aszerzetes uralma

vagy:
Róma a 19-ik században.

Irta
GARIBALDI,
tábornok.

A szerző által Magyarország számára személyesen engedélyezett kiadás.

2 vastag kötet. Előfizetési ára 4 forint. (Bolti ára magasabb.)

A „Reform“ napilap előfizetői ingyen kapják.

A „Reform“ kiadó-hivatala Pesten.

767 (1-2)

Régi pénzeket

és mindenemü régiséget, drágakövet, lovagló és nyeregzserszámokat loakarkókkal együtt, arany ezüst és drágakövekkel kirakva; továbbá gyöngyöt, szneskövet, aranyat, ezüstöt, asványokat vesz és cserél a legmagasb áron.

Régiségek és természetiek irodája.

Pesten, Dorottya-utca a Lloyd épületben, 14. sz. a.

hol egy nagy választékú raktár mindennemü régiségek, régi pénzek, gombok, óvek és emléktárgyak a legelőszobbb áron, ugy-síntem egy nagy raktár asványok, tepek, bogarak, madárbörok, tojások, szemüvegek is találhatók. 758 (2-4)

Dr. GROSSMANN, szem- és fülorvos

PESTEN,
József-ter 11-ik sz. alatt, Grosz-féle házban.

Rendel hétköznapokon déli-előtti 11-1 és délután 3-4 óráig. Szegények számára ingyen minden vasárnap délelőtti órákban. 722 (9-12)

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában

Pesten (egyetem-utca 4. sz. a.), megjelennek és mindenhiteles könyvkereskedésben kaphatók:

Magyarország képeiben

Honismertető folyóirat.
Szerkesztő Nagy Miklós. Negyedéret.

I. kötet 892 lap füzve . . . 4 ft.
II. „ 384 „ „ „ 4 „

Hatodik kiadás

(magyar nyelven harmadik).
A nemi élet útkaí s veszélyei.

Értekezések a nemzés és nemi betegségekről, az utóbbiak óv- és gyógy-módjairól. 616 (12-12)

Függelékkel a bujakóri ragályzáróról és Dr. Kodet, lyoni orvos

ragályelleni legbiztosb óv-szeresóí,

a férfi és női ivarszernek bonczatani ábráival. Ára: 1 ujforint.
Postán megkaldíva 10 krral több utánvéttel 40 krral több.

Megrendelhető szarótól következő cím alatt:
Dr. Eiber V. P.
Pesten, József-utca 66-ik számú saját házában.

Ez a legolcsóbb árúhely.

Karlsbadi porcellán.

A DRESSLER J.-féle porcellán-gyárból

különösen ajánlandó:

Ebéd-készlet 6 személyre	11 fttól 50 fttig	Thea-készlet 6 személyre	4.50 fttól 15 ft
„ „ 12 „ „	20 „ 50 „	„ „ 12 „ „	6 „ 35 „
„ „ gazdag aranyzással	40 „ 250 „	Rögzelt kávéra s theára 1 és 2	„ „
Kávé-készlet 6 személyre	3.50 „ 12 „	személyre Platteau-val vagy a	„ „
„ „ „ „	5 „ 30 „	nélkül 2	„ 25 „

Konyha-edény porcellánból vagy Chamot-földből minden nagyságban és alakban a legolcsóbb árakon; továbbá mindennemü porcellán-tárgy.

A főraktár van:

Pesten,

Bálvány-utca, a Mocsonyi-féle házban 1. sz. alatt.

Vidéki megrendelések az árak utánvétele mellett a legpontosabban intézettek el.

Bálvány-utca, a Mocsonyi-féle házban 1-ső szám. 734 (12-17)

KERTÉSZ és EISEN PESTEN,

Dorottya-utca 2. szám, a magyar király ezimű szállodával szemközt.

a tavaszi idény

tekintetéből következő cikkek dús választékát ajánlják:

- Tavaszi legyezők.**
Közönséges gömbölyűek papírból 12 kr. kelmeből 30 „
Finomabbak, kivonó előkészülettel, kelmeből, selyemből stb., 1 ft. 25 krtól 4 ft. 50 krig.
- Falegyezők, különönmü kiállításuak,** 25 krtól 7 ft. 50 krig.
- Fa ernő-legyezők.**
Egy egész új, igen diszes neme a tavaszi esernőcskéknak, melyek mint legyezők is használhatók, különböző faem-mekből készülve, simák és selyem ré-szekkel, 1 ft. 30 krtól 6 ftig.
- Napernyők.**
Kis félrehajtható tavaszi ernőcské sé-lyemből, bélés nélkül, 1 ft. 70 krtól 2 ft. 50 krig.
- Selyemből bélelv 2 ft. 40 krtól 3 ftig.
- Finomabb neműek, moire antique és at-laszóli, fodrokkal díszítve stb., 3 ft. 40 krtól 10 ftig.
- Középnagyságu kézi-ernők, változatos kiállításuak, 1 ft. 80 krtól 15 ftig.
- En tout cas-ernők alpacea és selyemből, 2 ft. 30 krtól 8 ftig.
- Napernyők urak számára, 3 ftól 7 ftig.
- Esernyők.**
Alpacea szövétből 3 ft. 75 krtól 4 ft. 50 krig.
- Kocsizó- és lovagló-köpenyek ujjakkal és fejjedővel, 15 fttól 19 ftig.
- Igen elegans drappszinü eső-öltönyök, 17 fttól 20 ftig.
- Plaid-szíjak.**
Legjobb nemü angol 1 ft. 15 kr., oleők 80 kr.
- Vállba akaszthatók 1 ft. 50 kr., 1 ft. 80 kr.
- Gyermekek számára oleők és finomab-bak, 40 krtól 80 krig.
- Szíves ügyelembevételül.**
Levelbeli megbízásoknál különös feladatunk a belénk helyezett bizalmat a rend-mény pontos eszközlése és gyors elküldése által megnyerni, miért is a küldendő tárgyaknak közelití árát meghatározni kérjük, megjegyezvén, hogy minden meg nem felelő cikket visszafogadunk. 766 (1-4)

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában

Pesten (egyetem-utca 4-ik szám) megjelen-tek és minden hiteles könyvárusnál kaphatók:

A Bach-korszak adomáiban.

Összegyűjté egy Bach-huszar

(Nyolczadrét. VIII. 200 lap.) Füzve 80 krajczár.

Pest, márczius 20-án 1870.

Előfizetési föltételek: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. — Félévre 5 ft. Csupán Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft. — Csupán Politikai Ujdonságok: Egész évre 5 ft. — Fél évre 2 ft. 50 kr.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokat illetőleg: Egy négyszer hasábzott petit sor, vagy annak helye, egyszeri ígatásnál 10 krajczárba; háromszor- vagy többször ígatásnál csak 7 krajczárba számítatik. — Kiadó-hivatalunk számára hirdeményeket elfogad Bécsben: Oppelik Alajos, Wollzeile Nr. 22. és Haasenstein és Vogler, Wollzeile No. 9. — Bélyeg-díj, külön minden ígatás után 30 ujkraczár.

Nagy Iván.

Azoknak, kik hazai közművelődésünk érdekében, és így a tudományos irodalom terén is — tehetségök és kitartásuk által érdemeket szereztek — méltányos elismerést nyújtani némileg legalább azáltal, hogy arczképét és rövid életvázlatát közöljük, — lapunknak folyton egyik kiváló feladata volt. Ezt tesszük most is, midőn hazai történet-tudományunk egyik jeles és nagyszorgalmu művelőjének, s igen kevés számú képzett könyvtár-tudósaink egyikének, Nagy Iván, m. tud. akadémiai tagnak arczképét s élet-rajza föbb vonalait mutatjuk be olvasóink előtt.

Nagy Iván történetirodal-munk egy sajátlagos ágának, a nemzékrend és czimertani szaknak kitarató művelője és e téren oly roppant munka szer-zője, hogy ezen, néhány év előtt 13 nagy kötetben bevégzett műve után — alig van a hazá-ban, ki — ha a korán megöszült, bár legjobb korban álló tudóst személyesen nem is, — de ne-véről és munkájáról ne is-merné.

Nagy Iván 1824-ben szüle-tett Balassa-Gyarmaton Nóg-rádvármegyében, hol atyja a megyének hosszu ideig érde-mes tisztviselője volt, kinek dolgozó szobájában ismerke-dett meg Nagy Iván még mint gyermek azon sok különféle régi és újabb írás-jellegekkel, és a megyei alkotmányos élet sok olyan tárgyával, melyeket mások később, csak sok tanul-mány után szerezhettek meg. Tulajdonképen legelső nem iskolai könyve, — melyet még elemi tanuló korában atyjától kapott, Losonczy Hármás Kis Tüköre volt, mely a gondol-kodni és tanulni szerető gyer-meknél egyik rúgó volt arra, hogy a hazai történelem és földrajz kiváló kedvelésére ösztönözze, és e tekintetben gyermektársai között már e korban kitünt.

Iskoláit több helyütt, jelesen Egerben, Esztergomban, Vácson, s végre a jogot ma-gán-vizsgálat mellett a pozsonyi akademiá-nál végezte be, és az 1847/8. évi utolsó po-zsonyi országgyűlés alatt rövid juratusi élet után épen az ügyvédi pályára volt lépendő, midőn a harez tüze kigyúlván, egyik gyer-mekkori társával a már ekkor egészen árva ifjú a hetedik honvéd-zászlóaljba, mint önkényes, közlegényül csapott fel, és a hazába betörő Jellachich ellenében a Drávától kezdve Pákozdon át egészen Neu-Bruckig terjedő táborozásokban résztvett; október végén mint őrmester más zászlóaljba (a 49-ikbe) lépé-vén át, miután később a horvát foglyok elkis-érésével Debreczenbe jutott, innen az első részt vett aug. 9-kén az ottani utolsó döntő ütközetben is.

Nem tartozik ide azon idő eseményeinek felemlítése, csak azt jegyezzük meg meg, hogy a világsi fegyverletétel öt Facsétón találta, honnan Dobra felé utjából vissza ezer életveszélyek közt egyedül maga bo-lyongva, pár heti utazás után érkezett szülő-földjére; ott azonban, nem érezhetvén magát biztonságban, csakhamar tovább ment s a Mátra tövében egy szerény helységben élt megvonulva, és e helyzetben írta a magy-ar hölgyek azon arczkép-csarnokát, mely a „Hölygfutár“ 1851. évi fo-lyamába megjelent. Itt volt — mintegy számkivetve — egy álló évig, míg földfedeztetvén, csendőrség utján haza kísérte-tett. Ekkor, hogy a besorozta-tás feje felett függő veszélye elől menekülhessen, tanácsos-nak vélte egy fúri ház gyer-mekeivel mint tanítójok Olasz-országba, hol ezek teelni szok-tak volt, elvonulni.

Velenczében töltve egy fél-évet, üres idejét a Sz.-Márk-féle kézírattárban magyar törté-nelmi szempontból indult bu-várlásokra szánta, és a magyar akadémiá megrendelésein ki-vül saját szorgalmából azon emlékiratok másolatával is ked-veskedett az akadémianak, me-lyek Gritti Lajos életviszonyai-ra és történetére vonatkozva, utóbb a magyar akadémia ki-adásaiban meg is jelentek.

Megszünvén ezután nemso-kára, egy felsőbb rendeletnél fogva is azon aggodalom, mely a volt honvédek besorozta-tással fenyegeté, Nagy Iván is haza költözött és homn az ügy-védi pályát kezdé meg. De szabad idejét itt többnyire iro-dalmi s főleg történelmi bu-várlásokra és tanulmányokra fordítá. Ez idő alatt dolgozatai egy része a „Pesti Napló“ tárczájában, a „Divatcsarnok“, „Családi La-pok“, „Déliab“, s főleg az „Uj magyar mu-zeum“-ban jelent meg.

Ezek következtében szerzett ismeretségei

NAGY IVÁN.

Az áruegyékekkel tartósságáért felelőseknek.

Türsch F.

Pesten, váci-utca 19-dik szám ajánl

női vászonneműket,

ingek, corsettek, szoknyák, ág-y-nemű stb.

Árjegyzék bérmentve.

Kohn Philippe

díszrekesen ismert óra-gyáros

Dorottya-utca 2. sz.

ajánlja legkiválóbb, jó és olcsó órákkal gaz-dagon állított raktárát 3 évi hitesheli jótál-lal mellett.

- Ezüst henger órák 4 rubinra . . . 10-11
- „ „ arany foglaly, rugóra 12-13
- „ „ kettős föddéllel . . . 15-16
- „ „ kristalüveggel . . . 15, 16-17
- „ „ horgonyórák 15 rubinra . . . 15, 16-17
- „ „ 15 „ kettős föddéllel 19 „ 20-22
- „ „ angol horgonyórák kristalüveggel 19 „ 20-22-24
- „ „ ugyannazok kettős föddéllel . . . 24-40
- „ „ val. remontoir kengyelnd felh. 28-50
- „ „ ugyannaz kettős föddéllel 35, 38, 40-52
- Arany órák 3. sz. horg. 15 rub. 36, 40, 45-80
- „ „ ugyannaz kettős föddéllel 55, 58, 60-65
- „ „ valódi remontoir kengyelnd felhuz. 70, 80, 90-100
- „ „ valódi remontoir kettős föddél-lel 100, 110, 120, 130-206
- Arany hölgyórák (3. sz.)
- „ „ henger 4-8 rubinra . . . 25, 28-32
- „ „ 8 rub. kett. föddél. . . 38, 42-42
- „ „ horgonyórák 15 rub. kettős fö-déllel 50, 55-60
- „ „ val. remontoir kett. föddéllel 70, 80-100
- „ „ h. órák zom. gyém. . . 60, 70, 80-100
- „ „ Inga-órák hetenkinti felh. ft. 16, 20, 22-24
- „ „ órái és félórái ütessel . . . 30-32
- „ „ óra és negyedóránkénti ütessel . . 48
- Havi regulátorok 50-55
- Ebresztő óra 6
- Ezüst lánczok 4 ft. 50 kr., 5, 6, 6 ft. 50 kr., 7 ftig; legfinomabb franciai alakuk 8 ft., 8 ft. 50 kr., 9, 10 ftig; hosszu nyaklánczok 7 ft., 8 ft. 50 kr., 9, 10, 15 ftig.
- Vidéki megrendelések a pénzösszeg elő-leges beküldése vagy utánvé mellett, gyors-san és pontosan teljesítetnek.
- Egy inga-óra pakolásáért 1 ft. 50 kr.
- Órák cserében is elfogadjatának.
- Nem tetsző áru kicseréltetik.
- Javítások legpontosabban és jutányos árért eljcsitettek. t 747 (4-0)